

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ**

Кафедра економіки та фінансів

ЛІТЕРАТУРА

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ
КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ
«ГРОШІ І КРЕДИТ»**

**для студентів 1 курсу навчання
напряму підготовки «Фінанси і кредит»**

Тернопіль-2017

Методичні рекомендації для виконання курсової роботи з дисципліни «Гроші і кредит» для студентів 1 курсу навчання напряму підготовки «Фінанси і кредит» // Укл. к.е.н., І.Б. Маркович. – Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. – 28 с.

Укладач: Маркович Ірина Богданівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів ТНТУ ім. І. Пулюя

Рецензенти: Панухник Олена Віталіївна, доктор економічних наук, професор кафедри економіки та фінансів ТНТУ ім. І. Пулюя
Бажанова Наталія Володимирівна, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри економіки та фінансів ТНТУ ім. І. Пулюя

Методичні рекомендації розглянуто та затверджено на засіданні кафедри економіки та фінансів
Протокол №___ від _____ 2017 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної комісії факультету економіки та менеджменту
Протокол №___ від _____ 2017 р.

ЗМІСТ

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2 ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМ КУРСОВИХ РОБІТ.....	5
3 ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ....	5
4 ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	7
5 ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	8
6 ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	10
7 ФОРМА ТА ПОРЯДОК АТЕСТАЦІЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	15
8 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	17
ДОДАТКИ.....	18

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації визначають загальні вимоги, що висуваються до порядку виконання, оформлення, захисту та критеріїв оцінювання курсової роботи, що виконується під керівництвом викладача-керівника кафедри економіки та фінансів факультету економіки та менеджменту Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя.

Дані Методичні рекомендації базуються на наступних нормативних документах: Законі України «Про вищу освіту»; інструкціях Міністерства освіти і науки України; Листі МОН «Про методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах» (від 26.02.2010 № 1/9-119); вимогах галузевого стандарту вищої освіти щодо спеціальностей 7.03050801 та 8.03050801 «Фінанси і кредит»; Положенні про організацію навчального процесу в ТНТУ імені Івана Пулюя.

Курсова робота – одна з форм самостійної роботи студента, метою якої є поглиблене дослідження конкретних наукових напрямів, тем, що є складовими дисципліни, в межах якої виконується робота.

Курсова робота має на меті:

- поглиблення та узагальнення теоретико-методологічних засад з обраного напрямку дослідження;
- розвиток вмінь застосовувати знання та навички, які студенти одержують в процесі навчання, при комплексному вирішенні конкретних наукових і практичних проблем фахової спрямованості;
- формування вмінь самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, а також використовувати довідкову, нормативну та статистичну джерельну базу;
- сприяння використанню сучасних інформаційних засобів та технологій;
- розвиток творчої ініціативи, самостійності, вміння формулювати і аргументувати власну позицію;
- підготовку до підсумкової фахової атестації.

Повнота та особливості реалізації цих завдань залежать від напрямку дослідження та від виду курсової роботи.

Метою виконання курсової роботи з дисципліни «Гроші і кредит» є поглиблення та закріплення теоретичних і практичних знань студентів з даної дисципліни, розвиток навичок самостійної творчої роботи, досягнення вміння аргументувати власну точку зору, проводити розрахунки, узагальнювати, систематизувати й аналізувати фінансові та економічні показники тощо.

Виконання курсової роботи складається з таких основних етапів:

- 1) визначення напряму дослідження та вибір і затвердження теми та плану курсової роботи;
- 2) опрацювання фахових літературних джерел та проведення дослідження;
- 3) оформлення курсової роботи;
- 4) підготовка до публічного захисту та захист роботи.

2 ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМ КУРСОВИХ РОБІТ

Тематика курсових робіт з дисципліни «Гроші і кредит» представляє собою перелік актуальних напрямів дослідження.

Студентам надається право вільного вибору теми курсової роботи із запропонованого кафедрою переліку (Додаток А).

Керівництво курсовими роботами здійснюється професорами, доцентами, а також асистентами, які мають досвід науково-педагогічної та практичної роботи.

3 ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1 Підбір та вивчення літератури

Успішне написання курсової роботи багато в чому залежить від того, наскільки продумано та цілеспрямовано проведена підготовча робота. Обравши тему, студент повинен чітко зрозуміти мету своєї роботи, послідовність її написання, підібрати відповідну літературу та статистичний матеріал. В цих питаннях він може одержати кваліфіковану допомогу у викладача кафедри, що викладає дану дисципліну, завідувача кафедри, працівників бібліотеки.

Слід розпочати роботу з опрацювання відповідних Законів України, постанов Верховної Ради та Кабінету Міністрів, Указів Президента України. Названі матеріали регулярно публікуються в газетах «Голос України», «Урядовий кур'єр», щотижневих виданнях «Бізнес», «Галицькі контракти», «Баланс», «Все про бухгалтерський облік» та інших, а також є розміщеними в інформаційних системах:

Головний правовий портал України «Ліга Закон»: <http://www.ligazakon.ua/>.

Офіційний веб-портал Верховної ради України: <http://rada.gov.ua/>.

Крім того, студент повинен докладно вивчити відповідні теми, що містяться у підручниках і навчальних посібниках та відповідають спрямованості роботи, ознайомитись з додатковою літературою за обраною темою: монографіями, статтями в періодичних виданнях, таких як: «Фінанси України», «Фінанси», «Гроші та кредит», «Економіка України», «Облік та аудит», «Бухгалтерський облік», «Вісник Національного Банку України», «Банківська справа» тощо.

Для пошуку необхідного матеріалу студенту доцільно скористатися картотекою бібліотеки університету та предметно-тематичними каталогами публічних бібліотек.

При вивченні літератури студент повинен використовувати публікації останніх років (обов'язково звертати увагу на зміни). Необхідно здійснювати цілеспрямований пошук за темою дослідження, вести робочі записи. Усі записи незалежно від їх характеру (основні положення тексту, таблиці, статистичні матеріали, цитати) повинні бути підтверджені посиланням на джерела.

Окремо слід сказати про збір та обробку статистичних і звітних даних, що відображають суть, динаміку досліджуваних питань та явищ. Процес збору фактичного матеріалу дуже складний і трудомісткий, що потребує певного досвіду. З метою економії часу, забезпечення своєчасності та високої якості

виконання курсової роботи необхідно скласти програму його збору. Допомогу в розробці цієї програми та у визначенні об'єкта дослідження студенти одержують у наукового керівника курсових робіт.

Джерелами для одержання фактичного матеріалу можуть бути: статистичні збірники, опубліковані роботи, звітні дані підприємств та організацій, акти ревізій перевірок, висновки фінансових, податкових, контрольно-ревізійних органів з питань господарської діяльності госпрозрахункових та бюджетних установ. Найбільш популярними статистичними збірниками є офіційні видання Держкомстату України «Статистичний щорічник» та «Україна в цифрах»:

Ukrstat.org – публікація документів Державної Служби Статистики України: http://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/publ1_u.htm

Також в якості джерел статистичної інформації можна використовувати офіційні сайти таких установ як НБУ, Міністерство економіки, Держкомстат України тощо:

Асоціація українських банків: <http://www.aub.com.ua>.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: <http://nfp.gov.ua/>.

Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку: <http://ssmsc.gov.ua>.

Державна служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: <http://www.me.gov.ua/>.

Міністерство фінансів України: <http://www.minfin.gov.ua/>.

НБУ: <http://www.bank.gov.ua/>.

інші центральні органи та установи виконавчої влади, адреса веб-сайтів яких розміщена на Урядовому порталі України: <http://www.kmu.gov.ua/control>
веб-сайти фінансових установ, порталів та видань інших країн

Зібраний фактичний матеріал повинен бути оброблений з використанням економіко-математичних і статистичних методів, та поданий у вигляді таблиць, схем, діаграм, графіків. На основі їх наступного аналізу в курсовій роботі повинні бути показані основні закономірності та тенденції, зроблені науково обґрунтовані висновки, визначені шляхи удосконалення.

Усі опрацьовані літературні джерела включаються до списку літератури.

Потрібно мати на увазі, що вивчення літературних джерел, збір та обробка фактичного матеріалу, необхідного для написання курсової роботи, відбувається не тільки в підготовчий період. Поглиблене вивчення спеціальної літератури, додатковий збір деяких цифрових даних здійснюють протягом всього періоду написання курсової роботи, включаючи її завершальний етап.

3.2 Складання та затвердження плану

Важливим етапом підготовки курсової роботи є складання плану її написання. План розкриває її зміст, вказує на напрямок пошуку рішення поставлених завдань. Підготовка до складання плану розпочинається в процесі ознайомлення з основною літературою за темою дослідження. Якісно складений план курсової роботи сприяє правильному та цілеспрямованому вивченню літературних джерел, орієнтує студента при збиранні та обробці фактичного матеріалу, а також при написанні тексту роботи.

При розробці плану своєї роботи необхідно добре продумати зміст кожного параграфу, скласти коротку їх анотацію. Матеріал повинен бути взаємопов'язаний, розміщений в логічній послідовності.

План курсової роботи залежить від поставленої мети, завдань, об'єкта та предмета дослідження. До погодження плану з науковим керівником студент може розробити декілька його варіантів.

Складаючи план курсової роботи, студент повинен показати розуміння суті вибраної теми, напрямів її дослідження, постановки та вирішення окремих питань. Погоджений з науковим керівником і затверджений ним план є основою для підготовки та написання курсової роботи.

При виконанні курсової роботи може виникнути необхідність уточнення плану роботи й змін напрямку дослідження. Такі зміни слід погодити з науковим керівником.

4 ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Зміст роботи визначається її темою, проблемою, яка в ній розглядається, фактичним матеріалом, який є основою дослідження. В роботі необхідно:

- висвітити теоретичну сторону проблеми, відобразити нове, що з'явилося в науковій літературі та фінансово-економічній практиці з даного питання;
- провести всебічний аналіз економічних (фінансових) характеристик об'єкта, що досліджується, для виявлення резервів підвищення ефективності його діяльності;
- розробити і обґрунтувати пропозиції з удосконалення форм фінансових відносин, окремих сторін діяльності підприємства, що досліджується, елементів фінансової системи держави.

Структура курсової роботи, поданої до захисту, повинна включати:

1. Титульний аркуш.
2. Бланк-завдання.
3. Зміст.
4. Вступ.
5. Основна частина:
  - 5.1. Перший (теоретичний) розділ.
  - 5.2. Другий (аналітичний) розділ.
  - 5.3. Третій (конструктивно-рекомендаційний) розділ.
6. Висновки.
7. Список використаних джерел.
8. Додатки.

Названі частини роботи повинні мати назви, що відповідають конкретній розробці та логічну взаємопов'язаність.

5 ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

5.1 Титульний аркуш

На титульному аркуші роботи вказується (Додаток Б):

- назва вищого навчального закладу;
- назва факультету;
- назва кафедри;
- назва теми роботи;
- назва дисципліни;
- назва групи автора роботи;
- прізвище, ініціали автора роботи;
- звання, посада, прізвище та ініціали наукового керівника;
- місто, рік.

5.2 Зміст

Зміст подається на початку роботи та має відображати сутність проблеми, складність та логіку дослідження. Він містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), загальних висновків, списку використаної літератури, додатків. Назви розділів і підрозділів повинні бути стислими та зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з назвою роботи (Додаток В).

5.3 Вступ

Вступна частина роботи повинна характеризувати актуальність теми, ступінь висвітлення досліджуваної проблеми в літературі, висвітлити питання, які потребують вирішення. На цій основі повинна бути визначена мета дослідження і задачі, які були вирішені в процесі виконання роботи, надана характеристика об'єкта і предмета дослідження.

Обсяг вступу – 1,5-2 сторінки.

Далі подають загальну характеристику курсової роботи в рекомендованій нижче послідовності.

Структура роботи

Курсова робота складається зі вступу, (вказати кількість) розділів, (кількість) підрозділів, висновків, списку використаних джерел з (кількість) найменувань. Роботу викладено на (кількість) сторінках машинописного тексту, що містить (кількість) таблиць, (кількість) рисунків.

5.4 Основна частина

Основна частина курсової роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки.

У першому розділі (10-12 сторінок) досліджуються методологічні та теоретичні аспекти обраної теми роботи, визначаються методи, способи, інструменти дослідження, які використовуватимуться у наступних частинах роботи. У даному розділі студент дає огляд наукової літератури по темі дослідження, окреслює основні

етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою, визначає дискусійні питання, здійснює критичний аналіз різних точок зору з теми на основі дослідження даних наукових монографій, наукових періодичних видань, законодавчих та нормативних актів, висловлює свій погляд на розв'язання проблемних дискусійних питань.

У другому розділі (12-15 сторінок) студент повинен виконати ґрунтовний аналіз фактичного стану досліджуваної проблеми. У цьому розділі можна виділити 2-3 відносно самостійних підрозділів, що містять економічну характеристику, аналіз і оцінку конкретних сфер діяльності об'єкта дослідження. Фінансово-економічний аналіз проводиться на основі даних бухгалтерської та фінансової звітності, статистичних та інших фактичних матеріалів. Розділ має бути максимально насиченим фактичною інформацією (таблиці, графіки, діаграми, схеми) за останні 3-5 років.

Третій розділ (7-11 сторінок) повинен містити обґрунтовані пропозиції студента, спрямовані на досягнення мети, поставленої у вступі. Характер і зміст рекомендацій, що пропонуються, повинні базуватися на аналізі, проведеному в другому розділі роботи.

Пропозиції автора повинні базуватись на теоретичних положеннях та аналізі фактичного матеріалу за об'єктом, що досліджується, а також давати оцінку повноти вирішення поставлених завдань, оцінку достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів), їх порівняння з аналогічними результатами, викладеними у вітчизняних і зарубіжних працях. Ці пропозиції повинні бути чітко сформульовані, реальні і мати практичне значення. Бажано також розрахувати і обґрунтувати економічну ефективність від впровадження запропонованих заходів, показати їх переваги.

5.5 Висновки

Містять стислий виклад актуальності теми, найбільш важливі узагальнення, зроблені оцінки, практичні рекомендації до яких дійшов автор в процесі розв'язання обраної наукової проблеми. Висновки мають свідчити про рівень вирішення завдань, що були сформульовані у вступі курсової роботи.

Обсяг висновків до курсової роботи – 2-3 сторінки.

У висновках можна наголосити на якісних та кількісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів підсумковими цифрами з власних розрахунків, викласти рекомендації щодо їх використання.

Ознайомлення з текстом висновків повинно сформувати у читача уявлення про ступінь реалізації автором курсової роботи поставленої мети і завдань.

5.6 Список використаних джерел

Список використаних джерел розміщується після висновків по роботі за наскрізною нумерацією. У списку повинні вказуватись лише джерела, які були безпосередньо використані автором при написанні роботи, а не всі переглянуті по темі роботи джерела.

Список джерел розміщують в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

5.7 Додатки

Для більш детального розкриття теми курсової роботи рекомендується використовувати додатки, в яких можуть міститися:

- проміжні математичні доведення, формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- використані форми фінансової звітності;
- статистичні таблиці;
- графіки та схеми;
- інструкції та методики, як використані так і розроблені самостійно автором у процесі виконання роботи;
- ілюстрації допоміжного характеру;
- інша важлива інформація, що доповнює суть дослідження.

6 ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

6.1 Загальні вимоги

Мова курсової роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність – логічна. Пряме переписування у роботі матеріалів із літературних джерел є неприпустимим.

Робота має бути надрукована на одному боці сторінок стандартного білого паперу формату А4 (210x297 мм).

Текст друкується шрифтом Times New Roman; розмір шрифту – 14; інтервал – 1,5.

Текст курсової роботи розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів полів: з лівого боку – не менш 30 мм, з правого – не менш 10 мм, зверху – не менш 20 мм, знизу – не менш 20 мм.

Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ» (разом з конкретною назвою), «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» пишуться або друкуються великими літерами симетрично до тексту та виділяються жирним шрифтом.

Кожну структурну частину курсової роботи слід починати з нової сторінки.

Заголовки підрозділів пишуться або друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу та виділяються жирним шрифтом.

Крапка в кінці заголовка не ставиться.

Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту роботи і дорівнювати 5 знакам або 1,25 см.

6.2 Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами.

Першою сторінкою курсової роботи є титульна сторінка, яка включається до загальної нумерації сторінок і на якій номер сторінки не ставиться. Нумерація без крапки після неї проставляється у правому верхньому куті подальших сторінок.

Номер розділу ставиться після слів «РОЗДІЛ». Далі без крапки з великої букви у тому ж рядку йде назва розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу, використовуючи номер розділу і порядковий номер підрозділу, між якими ставиться крапка: наприклад, «1.2» (другий підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу. Між номером підрозділу та його заголовком не ставиться крапка.

Структурні елементи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» не нумерують як розділи.

6.3 Ілюстрації

Зміст ілюстрацій має доповнювати текст курсової роботи, поглиблювати розкриття суті явища, наочно ілюструвати думки автора, і тому в тексті на кожен з них повинно бути посилання з коментарем (рис. 6.1).

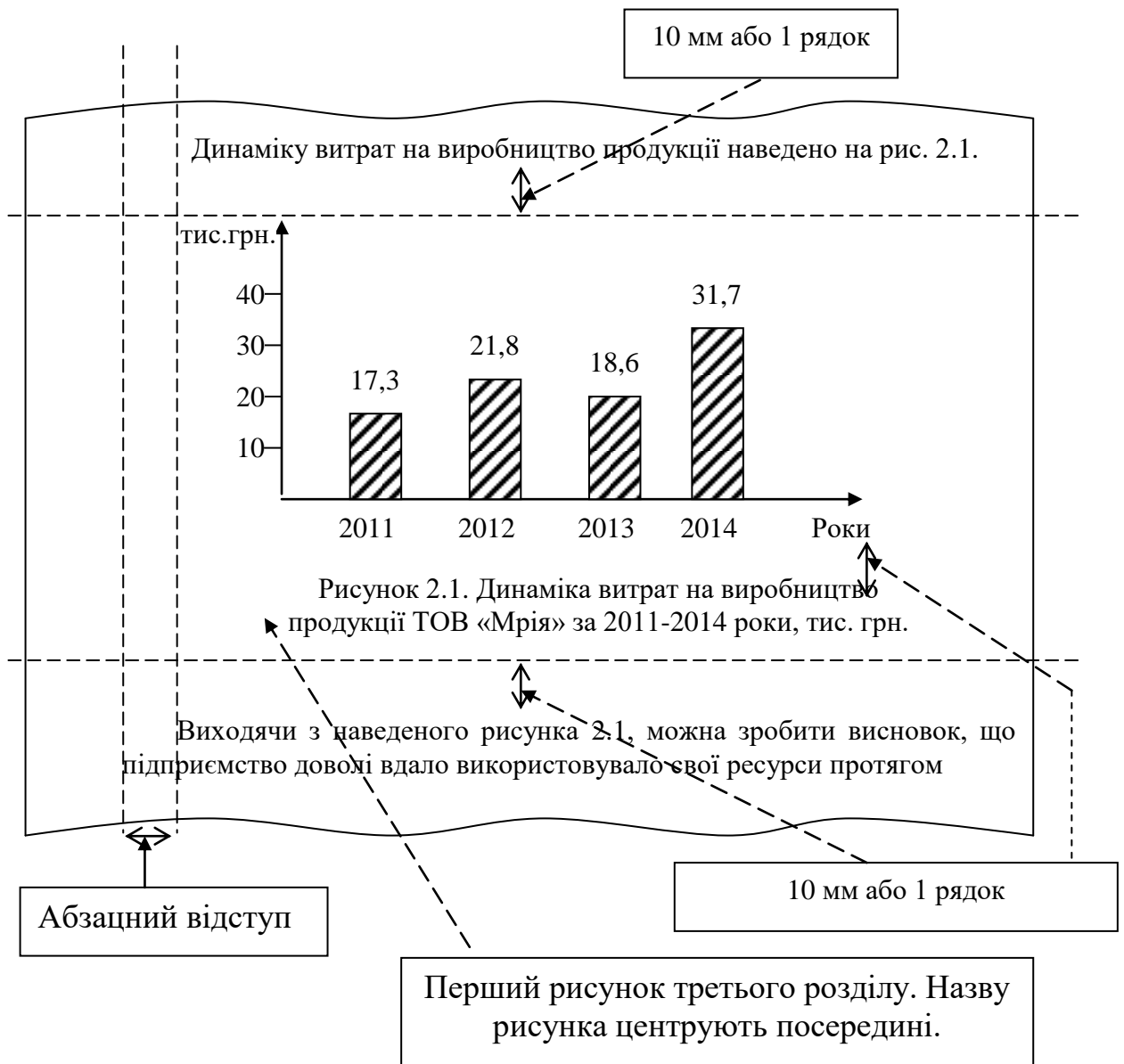

Рисунок 6.1. Приклад розміщення рисунку з коментарем

Ілюстрації (схеми, графіки тощо) слід подавати в роботі безпосередньо після тексту, де їх згадано вперше, або на наступній сторінці. Якщо вони містяться на окремих сторінках роботи, їх включають до загальної нумерації сторінок.

Ілюстративні або табличні матеріали, розміри яких є більші за формат А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або в додатках.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують під ілюстрацією. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (підрисунковий текст). Ілюстрація позначається словом «Рисунок», яке разом з назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних по центру сторінки (рис. 6.1), наприклад, «Рисунок 2.1. Динаміка витрат на виробництво продукції ТОВ «Мрія» за 2011-2013 роки, тис. грн.». Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках.

Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад, рисунок 2.1 – перший рисунок другого розділу.

6.4 Таблиці

Цифровий матеріал дослідження, як правило, має оформлятися у вигляді таблиці.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назва має бути стислою та відображати зміст таблиці. Назву та слово «Таблиця» починають із великої літери.

Заголовки граф починаються з великих літер, підзаголовки – з малих, якщо складають одне речення із заголовком, і з великих – якщо вони є самостійними.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті.

Приклад оформлення таблиці подано на рис. 6.2.

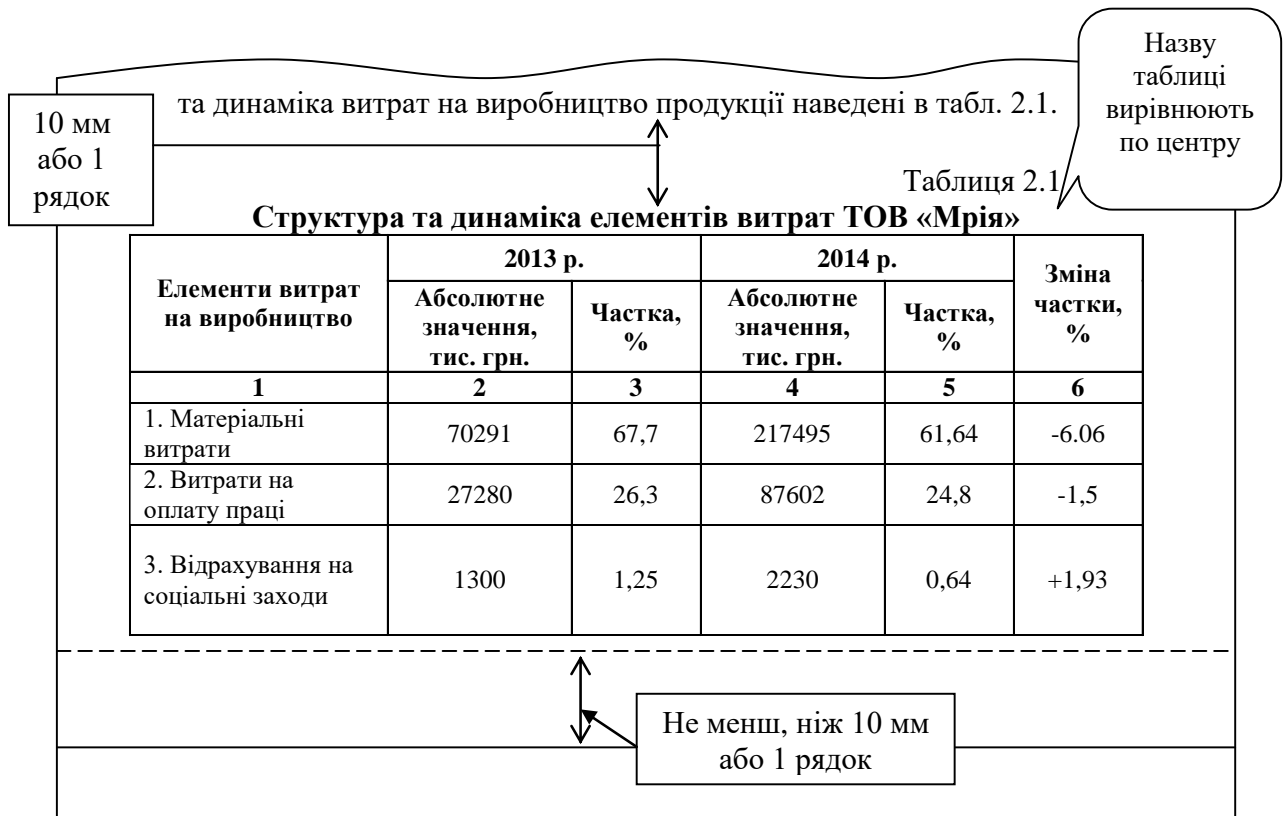

Рисунок 6.2. Приклад розміщення таблиці в тексті

Таблиці нумерують послідовно (за винятком тих, що розміщені в додатках) у межах розділу. Перед назвою розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера, який складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка: наприклад, «Таблиця 2.1» (перша таблиця другого розділу), далі розміщується назва таблиці.

У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами пишеться: наприклад, «Продовження табл. 2.1» (рис. 6.3).

10 мм або 1 рядок			Продовження табл. 2.1		
1	2	3	4	5	6
4. Амортизація	894	0,86	9851	2,79	+6,2
5. Інші витрати	4066	3,92	35704	10,13	
Разом витрат	103831	100,0	352882	100,0	

З табл. 2.1 видно, що підприємство, в цілому, дотримувалось чіткої регламентації

Рисунок 6.3. Зразок оформлення продовження таблиці в тексті

У таблицях слід обов'язково зазначати одиниці виміру. Якщо всі одиниці виміру є однакові для всіх показників таблиці, вони наводяться у заголовку. Одиниці виміру мають наводитися у відповідності до стандартів. Числові величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Заголовки колонок таблиць починаються з великої літери.

6.5 Формули

Формули в курсовій роботі слід оформляти в текстовому редакторі формул «Microsoft Equation3.0».

Формули в роботі нумеруються в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку (рис. 6.4).

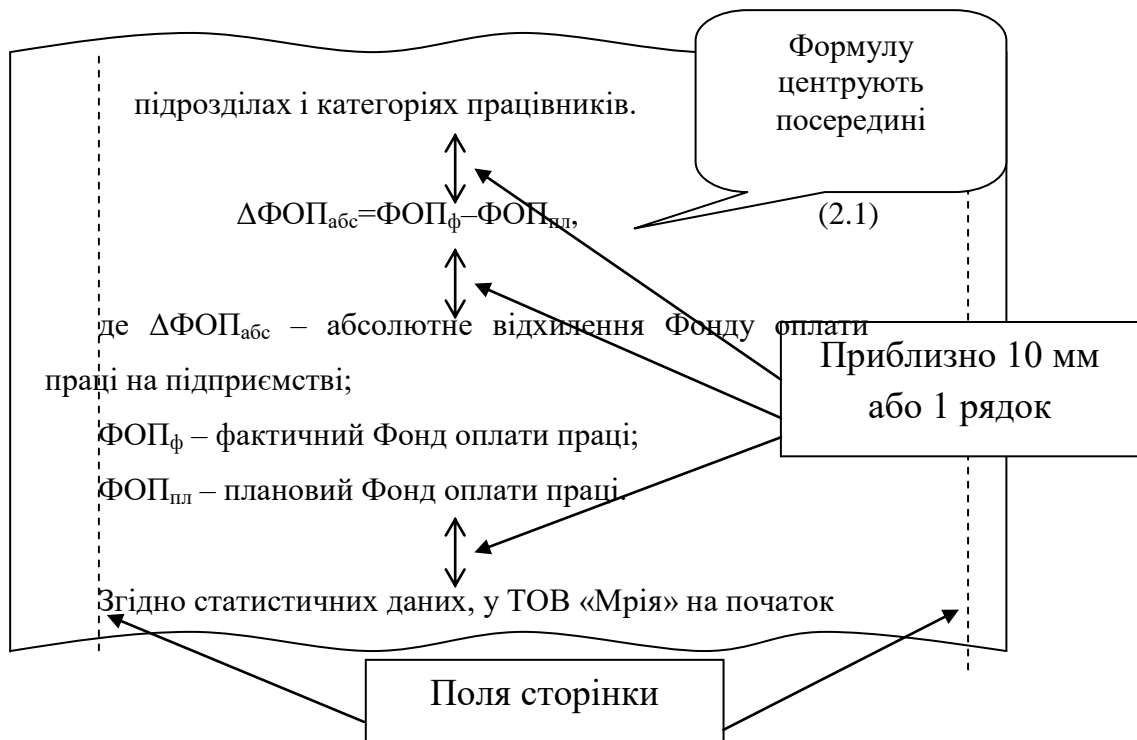

Рисунок 6.4. Зразок розміщення формул та рівнянь в тексті

Номери формул пишуть біля правого поля сторінки на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: «(2.1)» (перша формула другого розділу).

Пояснення значень символів, числових коефіцієнтів у формулах треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані в формулі, і кожне – з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Вище і нижче кожної формули потрібно залишати не менш як один вільний рядок.

6.5 Список використаних джерел

При написанні основної частини роботи мають бути наведені джерела, звідки запозичений фактичний матеріал. Вони вказуються у відповідних посиланнях та в бібліографічному списку. Список використаних джерел повинен бути наведений після висновку з нової сторінки.

Список використаних джерел розташовують у такій послідовності:

1. Конституція України.
2. Закони України.
3. Укази Президента України.
4. Постанови Верховної Ради України.
5. Постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України.
6. Інша література подається за абеткою (у тому числі положення та інструкції міністерств та відомств, доповіді й виступи державних діячів України);
7. Література, видана іноземними мовами.

8. Якщо джерелом інформації є ресурси мережі Інтернет, то в разі наявності прізвища автора, воно вказується в алфавітному порядку, в разі відсутності – у кінці переліку літератури.

Список використаної літератури складається згідно з вимогами стандарту ДСТУ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» (Додаток Д).

6.6 Додатки

Після останньої сторінки списку використаної літератури перед додатками необхідно розмістити чистий аркуш паперу, на якому посередині великими літерами написати «ДОДАТКИ». Це остання сторінка роботи, яка нумерується. У змісті роботи треба вказувати першу сторінку додатків.

Кожен додаток починається з нової сторінки. При цьому він повинен мати заголовок, написаний угорі аркуша маленькими літерами з першою великою, симетрично щодо тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком маленькими літерами з першою великою повинно бути написане слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки варто позначати послідовно великими літерами української або російської абетки, за винятком літер Г, І, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, «Додаток А», «Додаток Б».

7 ФОРМА ТА ПОРЯДОК АТЕСТАЦІЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

В першому варіанті текст курсової роботи з таблицями, графіками, рисунками та додатками подається керівникові в незброшурованому вигляді. У разі недотримання вимог до змісту та оформлення робота повертається на доопрацювання.

Відповідно до зауважень і вказівок керівника студент вносить виправлення та доповнення в текст роботи. Студент повинен при доопрацюванні усунути вказані зауваження наукового керівника і здати роботу на повторний розгляд.

Атестація курсових робіт, які рекомендовані до захисту, здійснюється згідно з графіком навчального процесу.

Кінцевим етапом виконання курсової роботи є її захист.

Захист курсової роботи розпочинається з доповіді її автора, в якій він у межах 7-10 хвилин має викласти:

- актуальність теми, мету та завдання проведеного дослідження;
- основні теоретичні положення дослідження;
- характеристику об'єкта та визначення результатів аналітичних досліджень роботи;
- пропозиції, щодо вдосконалення об'єкта дослідження.

8 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оцінюється курсова робота після її захисту студентом у балах і за національною шкалою оцінок, згідно до Положення «Про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в ТНТУ ім. І. Пулюя».

Загальна кількість балів включає оцінки змісту роботи (до 50 балів), оформлення (до 10 балів) та захисту (до 40 балів).

При оцінюванні якості виконання студентом курсової роботи застосовується 6 критеріїв:

1. Актуальність та наукова новизна роботи. Відповідність теми проблемам та напряду підготовки і спеціальності, відповідність плану і змісту роботи її темі. Елементи наукової новизни у роботі.

2. Визначення мети, завдання, предмету, об'єкту курсової роботи. Оцінюється здатність вірно сформулювати мету дослідження, обґрунтувати предмет та об'єкт дослідження, назвати основні його завдання. Міра опрацювання вітчизняних та зарубіжних літературних джерел.

3. Рівень викладу основного матеріалу. Логічно-структурна побудова роботи, рівень самостійності теоретичного дослідження, глибина практичного аналізу проблеми.

4. Використання математичних і статистичних методів та інформаційних технологій. Ступінь використання сучасних методів дослідження, рівень обробки статистичних даних, інформаційне забезпечення та алгоритми вирішення задач.

5. Рівень обґрунтованості та реальності розробок та пропозицій. Якість обґрунтування висновків та рекомендацій, розрахунок економічного ефекту від впровадження.

6. Оформлення курсової роботи. Відповідність вимогам стандарту в оформленні тексту, посилань, списку літератури, таблиць, рисунків.

Основні умови одержання оцінки

100-90 балів: Курсова робота виконана вчасно, самостійно, забезпечує повне розкриття теми. Вірно визначено предмет, об'єкт дослідження. Мета та завдання чітко окреслені та реалізовані у дослідженні. Автор використовує сучасні аналітичні та методологічні інструментарії. Робота містить елементи новизни та характеризується високою якістю та глибиною теоретико-методологічного аналізу, критичного огляду літературних джерел, наявністю наукової проблематики. Узагальнення та висновки базуються на якісно опрацьованій статистичній інформаційній базі, що дозволяє чітко визначити авторську позицію. Представлені рекомендації автора мають практичну цінність, містять розрахунки показників економічної ефективності. У роботі розроблені суттєві аспекти впровадження рекомендацій.

Доповідь аргументована, проілюстрована бездоганно оформленими наочними матеріалами, свідчить про формулювання власної думки студента щодо предмету дослідження та є логічною, повною. Відповіді на питання правильні та стислі.

89-75 балів: Курсова робота виконана вчасно, теоретичні узагальнення та висновки аналітичної частини, в основному, правильні. Проте, існують несуттєві недоліки у виявленні логічності зв'язку заходів, що пропонуються для вирішення проблем за допомогою проведеного аналізу статистичних та фактичних матеріалів, обґрунтування та розрахунків ефективності запропонованих рішень, що впливає на глибину особистого аналізу студентом фактичної інформації. Застосування сучасного аналітичного інструментарію обмежено. Подані в роботі авторські пропозиції в повній мірі не містять аналітичного обґрунтування економічної доцільності їх реалізації.

Відгук і рецензія позитивні, але мають окремі зауваження до роботи. Доповідь насичена фактичною інформацією, що відображає відповідні результати проведеного дослідження. Відповіді на питання правильні, але не завжди повні чи конкретні.

74-60 балів: Тема роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру. Теоретико-аналітична частина та пропозиції обґрунтовано непереконливо, відсутні розрахунки, що дозволяють аргументувати зроблені авторські узагальнення та висновки. Є зауваження щодо логічності та послідовності викладеного матеріалу, який носить переважно описовий характер. Робота недбало оформлена.

Доповідь прочитана за текстом, студент не володіє окремими питаннями теми, не всі відповіді на запитання правильні або повні. Наочні матеріали не в повній мірі відображають зміст виконаної роботи.

59 і менше: Відсутня логіка у побудові структури дослідження. В роботі відсутнє розуміння мети, завдань, предмету дослідження. Назви окремих розділів не відповідають їх змісту. Теоретичний аналіз та визначення стану процесів, що є предметом розгляду мають компіляційний характер, відсутні посилання на використані літературні джерела. Відсутні самостійність суджень у запропонованих рекомендацій та пропозиції. Представлений статистичний матеріал є застарілим. Оформлення роботи має суттєві недоліки.

Доповідь не відображає зміст виконаної роботи, більшість відповідей на питання неправильні, студент не володіє предметом дослідження. Наочні матеріали до захисту роботи відсутні.

Робота до захисту не допускається: Роботу подано з порушенням строків, установлених регламентом. Тему роботи своєчасно не було затверджено. Студент не володіє поданим матеріалом, не орієнтується у предметі дослідження. Порушена логіка представленого матеріалу. Назви розділів не відповідають змісту. Змістове наповнення розділів не пов'язано між собою. Оформлення роботи не відповідає вимогам.

ДОДАТКИ

Додаток А

Перелік тем для написання курсової роботи з дисципліни «Гроші і кредит»

- Тема 1. Економічна природа та функції грошей.
- Тема 2. Грошовий ринок та особливості його функціонування в Україні.
- Тема 3. Грошові реформи і особливості їх проведення в Україні.
- Тема 4. Інфляція та її особливості в Україні.
- Тема 5. Економічна основа грошового обігу та грошова маса.
- Тема 6. Роль грошей у розвитку економіки України.
- Тема 7. Державне регулювання грошового обігу та його особливості в Україні.
- Тема 8. Порівняльна характеристика форм кредитних грошей.
- Тема 9. Порівняльна характеристика функціональних форм грошей.
- Тема 10. Валютна система та валютний ринок, особливості їх формування.
- Тема 11. Платіжний баланс в механізми валютного регулювання.
- Тема 12. Ринок позикового капіталу та його роль в ринковій економіці.
- Тема 13. Економічна природа і роль ринкового проценту.
- Тема 14. Грошово-кредитна політика держави та методи її реалізації Центральним банком.
- Тема 15. Закони попиту і пропозиції грошей в ринковій економіці.
- Тема 16. Сутність, основа організації і функції Центрального банку. Становлення Національного банку України.
- Тема 17. Банківська система та особливості її побудови в Україні.
- Тема 18. Комерційні банки – основна ланка банківської системи.
- Тема 19. Державне регулювання стійкості комерційних банків.
- Тема 20. Валютні ринки: поняття, види, організація та порядок роботи.
- Тема 21. Кредитна система та її еволюція.
- Тема 22. Види, функції та роль кредиту в розвитку економіки України.
- Тема 23. Міжнародний кредит, проблеми розвитку кредитних відносин України.
- Тема 24. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини України.
- Тема 25. Інфляція та проблеми сталості національної грошової системи.

Додаток Б

Приклад оформлення титульної сторінки курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра економіки та фінансів

КУРСОВА РОБОТА

на тему:

_____

_____

з дисципліни « _____ »

Виконав(ла):

ст. гр. _____

Прізвище та ініціали

Прийняв(ла):

звання, посада викладача, прізвище та ініціали

Тернопіль, 2017 р.

Додаток В

Приклади формування змісту курсової роботи

Тема 1. Економічна природа та функції грошей

Мета роботи – засвоєння механізму походження грошей, розуміння логіки економічної форми грошей, об'єктивної зумовленості переходу від повноцінних грошей до неповноцінних, з'ясування сутності грошей та їхніх функцій.

План

1. Сутність грошей, їх функції та роль в ринковій економіці.
  - 1.1 Сутність та вартість грошей.
  - 1.2 Функції грошей та їх взаємозв'язок.
  - 1.3 Роль грошей в ринковій економіці.
2. Аналіз грошової системи України.
  - 2.1 Склад та структура грошової системи України, характеристика її окремих елементів.
  - 2.2 Виконання функцій грошей сучасними функціональними формами грошей
  - 2.3 Вплив інфляції на виконання грошима своїх функцій.
3. Проблеми сучасної грошової системи та шляхи їх вирішення.

Тема 2. Державне регулювання грошового обігу

Мета роботи – засвоїти сутність та форми грошового обігу; фактори, які впливають на зміни грошового обігу; наслідки зміни грошової маси; вплив держави на грошовий обіг; інструменти та важелі регулювання, які використовує держава для впливу на грошовий обіг.

План

1. Грошовий обіг та його регулювання з боку держави.
  - 1.1 Сутність та структура грошового обігу.
  - 1.2 Грошово-кредитна політика держави.
  - 1.3 Інструменти та важелі впливу на грошовий обіг.
2. Аналіз грошово-кредитної політики України.
  - 2.1 Грошова система України.
  - 2.2 Регулювання грошової маси.
  - 2.3 Антиінфляційна політика.
  - 2.4 Роль НБУ в грошово-кредитній політиці держави.
3. Проблеми регулювання грошового обігу в Україні та шляхи їх вирішення.

Тема 3. Порівняльна характеристика функціональних форм грошей

Мета роботи – вивчити функціональні форми грошей, вивчити етапи їх еволюції; виявити функціональні форми грошей в сучасній економіці України; розглянути вплив розвитку ринкових відносин та науково-технічного прогресу на використання різноманітних форм грошей.

План

1. Еволюція та сучасні функціональні форми грошей.
  - 1.1 Еволюція функціональних форм грошей.
  - 1.2 Сучасні функціональні форми грошей та їх види.
  - 1.3 Вплив розвитку функціональних форм грошей на розвиток економіки.
2. Аналіз функціональних форм грошей в Україні.
  - 2.1 Функціональні форми грошей в Україні
  - 2.2 Динаміка грошових агрегатів
3. Проблеми використання та розвитку функціональних форм грошей та їх вирішення в Україні.

Тема 4. Етапи становлення грошової системи України

Мета роботи – з'ясувати сутність та механізм функціонування грошових систем та основних видів грошових систем; засвоїти процес формування грошової системи України; визначити цілі грошово-кредитної політики та адекватні їм інструменти цієї політики.

План

1. Теоретичні основи грошової системи.
  - 1.1 Поняття грошової системи та її елементи.
  - 1.2 Основні типи грошової системи.
  - 1.3 Сучасна грошова система України.
2. Аналіз грошової системи України.
  - 2.1 Елементи грошової системи.
  - 2.2 Грошові агрегати.
  - 2.3 Методи державного регулювання грошового обігу.
3. Проблеми розвитку і функціонування грошової системи України та шляхи їх вирішення.

Тема 5. Закони попиту та пропозиції грошей в ринковій економіці

Мета роботи – вивчити сутність та механізм формування попиту та пропозиції грошей; визначити фактори впливу на попит та пропозицію грошей; з'ясувати механізм встановлення рівноважної ставки відсотку; визначити основні інструменти впливу на попит та пропозицію грошей в Україні.

План

1. Закони попиту та пропозиції грошей.
  - 1.1 Попит на гроші.
  - 1.2 Пропозиція грошей.
  - 1.3 Рівноважна ставка відсотку та механізм її встановлення.
2. Аналіз попиту та пропозиції грошей в Україні.
  - 2.1 Чинники впливу на попит грошей в Україні.
  - 2.2 Чинники впливу на пропозицію грошей в Україні.
  - 2.3 Рівноважна відсоткова ставка та облікова ставка НБУ.
3. Проблеми попиту та пропозиції грошей в Україні та шляхи їх вирішення.

Тема 6. Економічна природа, функції і форми кредиту

Мета роботи – з'ясувати сутність кредиту та його роль в ринковій економіці; визначити функції та форми кредиту; з'ясувати роль кредиту в ринковій економіці.

План

1. Теоретичні основи категорії “кредит”.
  - 1.1 Необхідність, сутність та функції кредиту.
  - 1.2 Позичковий капітал та форми кредиту.
  - 1.3 Роль кредиту в ринковій економіці.
2. Аналіз кредитних відносин в Україні.
  - 2.1 Кредитний процес та принципи кредитування.
  - 2.2 Кредитні установи в Україні, позичковий капітал.
  - 2.3 Форми кредиту та динаміка їх обсягів.
3. Проблеми кредитування та шляхи їх вирішення.

Тема 7. Валютний курс та чинники що його визначають.

Мета роботи – з'ясувати сутність та особливості формування валютного курсу; вивчити чинники що впливають на встановлення валютного курсу; визначити вплив валютного курсу на суб'єктів господарювання; засвоїти особливості регулювання валютного курсу.

План.

1. Теоретичні аспекти економічної категорії “валютний курс”.
  - 1.1 Сутність валютного курсу та чинники що його визначають.
  - 1.2 Методи регулювання валютного курсу.
  - 1.3 Вплив валютного курсу на діяльність суб'єктів господарювання.
2. Аналіз валютного курсу в Україні.
  - 2.1 Основні принципи встановлення валютного курсу.
  - 2.2 Чинники впливу на валютний курс гривні.
  - 2.3 Динаміка валютного курсу гривні.
3. Проблеми, пов'язані зі зміною валютного курсу та шляхи їх вирішення

Тема 8. Проблеми становлення кредитної системи України

Мета роботи – засвоїти зміст та мету кредитної системи, вивчити основні типи інструментів кредитної системи, механізм їх функціонування та взаємозв'язку; з'ясувати основні проблеми становлення кредитної системи України.

План

1. Кредитна система в ринкових умовах господарювання.
  - 1.1 Роль кредиту в розвитку ринкової економіки.
  - 1.2 Склад кредитної система та її розвиток в період переходу до ринку.
  - 1.3 Регулювання кредитної системи країни.
2. Аналіз кредитної системи України.
  - 2.1 Характеристика основних елементів кредитної системи.
  - 2.2 Банківська система України.
  - 2.3 Динаміка кредитів, що надаються кредитною системою.

3. Проблеми які існують у функціонуванні кредитної системи України.

Тема 9. Проблеми становлення фондового ринку України

Мета роботи – вивчити основні види цінних паперів, з'ясувати функції фондової біржі та її роль в здійсненні операцій з цінними паперами, проаналізувати етапи становлення фондового ринку України та проблеми його розвитку.

План

1. Фондовий ринок та основні види цінних паперів
  - 1.1 Сутність фондового ринку.
  - 1.2 Види цінних паперів.
  - 1.3 Фондова біржа та її основні функції.
  - 1.4 Операції с цінними паперами.
2. Аналіз фондового ринку України.
  - 2.1 Формування фондового ринку в Україні.
  - 2.2 Операції з цінними паперами на фондовому ринку.
  - 2.3 Фондові індекси та їх динаміка.
3. Проблеми становлення фондового ринку в Україні та шляхи їх вирішення.

Тема 10. Сутність інфляції та її вплив на грошову систему України

Мета роботи – з'ясувати сутність інфляції та показників що її визначають; вивчити основні види і типи інфляції, оцінити її вплив на соціально-економічний розвиток країни, засвоїти форми і методи антиінфляційної політики.

План.

1. Теоретичні основи економічної категорії “інфляція”.
  - 1.1 Сутність інфляції та індекси цін.
  - 1.2 Види і типи інфляції.
  - 1.3 Соціально-економічні наслідки інфляції.
  - 1.4 Форми і методи антиінфляційної політики.
2. Аналіз інфляції в Україні.
  - 2.1 Динаміка індексу інфляції в Україні.
  - 2.2 Вплив інфляції на розвиток економіки.
  - 2.3 Антиінфляційна політика України.
3. Проблема інфляції в Україні та шляхи її вирішення.

Додаток Д

Приклади оформлення бібліографічного опису

Книга одного автора

1. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз і планування: Навчальний посібник / Г.О. Крамаренко; Дніпропетровський ун-т економіки та права. – К.: ЦНЛ, 2003. – 224 с.

Книга авторського колективу у складі від двох до чотирьох осіб

1. Лігоненко Л.О. Управління грошовими коштами торговельного підприємства: Навчальний посібник / Л.О. Лігоненко, Г.В. Ковальчук; Міністерство освіти і науки України; Київський держ. торговельно-економ. ун-т. – К.: КДТЕУ, 1998. – 156 с.

2. Шеремет А.Д. Методика фінансового аналізу: Учебно-практическое пособие / А.Д. Шеремет, Р.С. Сайфулин, Е.В. Негашев. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Инфра-М, 2001. – 208 с.

Книга п'яти і більше авторів

1. Риск-менеджмент инноваций: Монография / Т.А. Васильева, О.Н. Диденко, А.А. Епифанов [и др.]. – Сумы: Деловые перспективы, 2005. – 260 с.

2. Оцінка кредитоспроможності та інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання: Монографія / А.О. Єпіфанов, Н.А. Дехтяр, Т.М. Мельник [та ін.]; ред. А.О. Єпіфанов. – Суми: УАБС НБУ, 2007. – 286 с.

Книга, видана без автора

1. Фінансовий менеджмент: Підручник / Міністерство освіти і науки України, КНЕУ; ред. А.М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2005. – 535 с.

Словники, довідники

1. Україна у цифрах у 2008 році: Статистичний збірник / Держ. комітет статистики України; ред. О.Г. Осауленко. – К.: Інформаційно-аналітичне агентство, 2009. – 260 с.

2. Большой экономический словарь. 25 000 терминов / ред. А.Н. Азрилян. – 6-е изд., доп. – М.: Ин-т новой экономики, 2004. – 1376 с.

Багатотомні видання

1. Основы финансового менеджмента: в 2 т. / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 1999. – Т. 1. – 592 с. – (Библиотека финансового менеджера).

Законодавчі та нормативні документи

1. Закон України про пенсійне забезпечення: Офіційне видання. – К. Парламентське вид-во, 1998. – 56 с.

2. Про затвердження методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: наказ Міністерства економіки України від 19.01.2006 р. № 14 [Електронний ресурс] // Правові системи НАУ. – Режим доступу: <http://zakon.nau.-ua/doc/?code=v0014665-06> – 29.09.2010.

Дисертації, автореферати

1. Пластун О.Л. Розвиток системи фінансової безпеки суб'єктів підприємництва сфери матеріального виробництва : дис. канд. екон. наук: спец. 08.00.08 – Гроші, фінанси і кредит / О.Л. Пластун; Держ. вищий навчальний заклад «УАБС НБУ». – Суми, 2007. – 250 с.

2. Матвієнко П.В. Розвиток грошово-кредитних відносин у трансформаційній економіці України: автореф. дис. канд. екон. наук: спец. 08.04.01 – Фінанси, грошовий обіг і кредит / П.В. Матвієнко; Київський нац. економічний ун-т. – К., 2004. – 19 с.

Стаття з газети чи журналу

1. Боярко І.М. Оцінка інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання / І.М. Боярко // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 7. – С. 90-100.

2. Гриценко Л.Л. Контролінг грошових потоків підприємств / Л.Л. Гриценко, І.М. Боярко, В.В. Роєнко // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 3. – С. 148-155.

Складова частина збірника

1. Школьник І.О. Роль банків у процесі формування національної моделі фінансового ринку / І.О. Школьник // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. тез доповідей X Всеукраїнської науково-практичної конференції (22-23 листопада 2007 р.): у 2 т.: Т. 1. – С. 106-108.

Електронні ресурси

1. Архів статистичної інформації. Офіційний сайт. – Режим доступу: <http://www.sumystat.sumy.ua/archiv.html>. – 08.05.2010.

Закордонні видання

1. Altman E. Corporate distress diagnosis: comparisons using linear discriminant analysis and neural network – the Italian experience / E. Altman, G. Marco, F. Varetto // Journal of Banking and Finance. – 1994. – № 18. – P. 505-529.